

3. Vandmiljø

(Citater er angivet med kursiv)

Forholdet til Miljøvurderingsloven og EU' vandrammedirektiv

Det fremgår af miljørapportens side 9 (1. IKKE-TEKNISK RESUMÉ at *Miljørapporten udgør både en miljøvurdering af kommuneplantillægget og lokalplanen samt en miljøkonsekvensvurdering af projektet*), at der således er udarbejdet en samlet miljørapport for både den gennemførte planlægning og det ansøgte projekt. Det er ikke beskrevet i rapporten, hvorledes man har sikret sig, at miljørapporten lever op til kravene i Miljøvurderingslovens § 6.

I Danmark skal Vandrammedirektivet opfyldes løbende frem til 2027 gennem vandområdeplanerne. I planerne fastsætter staten mål for perioden og betaler indsatserne, mens kommunerne står for at udføre hovedparten af dem.

Det er anført i miljørapporten, at den dækker over både planlægning og det ansøgte projekt, men det er ikke muligt at sikre sig, at dette skulle være tilfældet på det foreliggende grundlag. Dette er især begrundet i, at der ikke er en (klar) adskillelse i rapporten af afsnit, der dels er rettet imod en miljøvurdering af planlægning og dels er rettet imod en miljøkonsekvensvurdering i projektet. Det er således ikke muligt for læseren at sikre sig, at miljørapporten lever op til kravene i miljøvurderingslovens afsnit II og III og dermed op til lovens § 6.

Som konsekvens af ovenstående står det ligeledes klart, at miljørapporten og den gennemførte miljøvurderingsproces ikke kan leve op til kravene om håndtering af interessekonflikt i miljøvurderingslovens § 40, stk. 1 og § 40, stk. 2 for så vidt angår Vandrammedirektivet. Dette er især begrundet i det forhold, at den samme myndighed, Viborg Kommune, både er planlæggende og miljøvurderende i.f.t. den gennemførte planlægning samtidig med, at den selvsamme myndighed ligeledes har skullet sikre sig, at den udarbejdede miljørapport opfylder minimumskravene i miljøvurderingsloven, jf. lovens §24, stk. 1. Det fremgår ikke af miljørapporten eller det bilagsmateriale, som Viborg Kommune har lagt på egen hjemmeside, hvorledes kommunen har sikret sig, at kommunen både kan være koncipist af miljørapporten og samtidig leve op til minimumskravene uden at der foreligger en konflikt med kravene i miljøvurderingslovens § 40, stk. 1 og § 40 stk. 2.

Konklusivt er det uklart hvorvidt miljørapporten lever op til Miljøvurderingslovens § 6 og at der, som konsekvens heraf, ikke er sket den nødvendige funktionelle opdeling af myndighedsansvaret i sagen i overensstemmelse med Miljøvurderingslovens § 40.

Rambøll er heller ikke uvildig i udfærdigelse af miljøkonsekvensrapporten. Rambøll har udarbejdet Grundvandsanalysen for Viborg Kommune i 2024.

Rambøll har haft ansvaret for de miljømæssige konsekvenser og forslag til afværgetiltag for grundvandsområdet.

Dette er ikke blot uhensigtsmæssigt – det er i modstrid med:

- **Miljøvurderingsloven**, der kræver “uafhængig og uvildig vurdering”,
- **EU’s VVM-direktiv**, som understreger kravet om tillid og gennemsigtighed,
- Og almindelige krav til **habilitet og armslængde i myndighedssager**.

Der er ikke foretaget nogen uvildig review eller kvalitetssikring – og Viborg Kommune har ukritisk overtaget vurderingerne, selv hvor disse klart strider mod faktiske forhold eller mod egne politiske målsætninger

Grundvand -

I Tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017-2029 er Grundvandsredegørelsen 2024 beskrevet inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsopland til almene vandforsyninger.

Der beskrives under 8.2 Konklusion, at - BioCirc Group ApS har valgt projektets placering under inddragelse af hensyn til geografiske, infrastrukturelle, miljømæssige og økonomiske aspekter. Det samlede projekt er meget arealkrævende, og det har været en forudsætning for BioCirc Group ApS at finde et større sammenhængende areal, hvor både energiklyngen og arealerne til solceller og vindmøller kunne placeres i nærheden af hinanden samt sikre passende afstand til naboer, både boliger og andre virksomheder.

Det er ikke korrekt beskrevet.

Projektområdet ligger i nærområder til Natura 2000-områder, som er lige så vigtig om ikke mere end selve det internationale naturbeskyttelsesområder og som oppebærer grundlaget for Natura 2000-områdets fugle, naturtyper og arter. Der er fredskov, landskaber af national interesse, værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige bygninger, §3 natur, områder med særlige drikkevandsinteresser, stilleområder og rekreative områder. Tillige udtages områder med noget af Viborg Kommunes bedste landbrugsjord, som dyrkes økologisk.

Derudover ligger der en del byer rundt i området. Afstanden fra projektområdet til byerne er for Nr. Vinge by 300 m, Møllerup by 700 m, Ørum by 1.7 km, Kvorning by 200 m fra solcelleparken i Kvorning og hovedprojektet 1.5 km, Vorning by 2 km og Hammershøj by 2.5 km.

Landmænd, der bliver naboer til energiparker, må godt fortsætte deres bedrifter, men byzonerne gør, at de ikke må foretage ændringer eller udvikle på deres landbrug. Det gælder også, når ændringerne sker af hensyn til dyrevelfærden eller en udvidelse, hvor energiparkens byzone i det åbne land kan begrænse landbrug. Hvis der med de nye emissionsregler tegner en cirkel på 1.5 km fra landbrug til byzone, kan landbruget ikke udvides og mister derved værdi pga. nye ammoniakemissionsregler.

I miljørapporten på side 320-333 beskrives at –

Energiklyngen påvirker potentielt en række grundvandsforekomster, der hører under vandområdedistrikt Jylland og Fyn.

Projektområdet er omfattet af kortlægningsområdet Ørum, hvor staten har foretaget grundvandskortlægning. Grundvandskortlægningen for Ørum blev afsluttet i 2013, og blev implementeret i FOHM (Fælles Offentlig Hydrologisk Model) i 2018/2019.

Det vurderes, på baggrund af de tilgængelige data, at der må forventes hydraulisk forbindelse mellem magasinerne.

Energiklyngen ligger på et potentialetoppunkt i grundvandsstanden. Ud fra potentialelinjer forventes en grundvandsstrømning fra energiklyngen mod nord (i retning af Tjele Langsø). Der sker stor grundvandsdannelse ved potentialetoppunktet og ved grundvandsskellet pga. den svage horisontale grundvandsgradient. Samtidig er lerdæklag fraværende i de øvre jordlag ved energiklyngen, hvilket forøger grundvandsdannelsen. Den generelle grundvandsstrømning går i nordlige retning, og dermed væk fra indvindingsoplandet til både Ørum Vandværk og Tjele Hovedgård Vandværks borer. Selvom det primære grundvandspotentiale ligger dybt under terræn, kan der stedvist forventes sekundære hængende vandspejl, som er fanget i mindre lerlinser tæt på terræn, som også bevidnes af de små søer og vandhuller spredt i området.

Størstedelen af projektområdet er sammenfaldende med OSD, mens en mindre del ligger indenfor OD, se Figur 13-14. Energiklyngen ligger indenfor OSD.

Projektområdet er sammenfaldende med et indvindingsopland, Tjele Hovedgaard Vandværk, og ligger cirka 200 meter fra indvindingsopland til Ørum Vandværk A.m.b.a. Denne del af projektområdet, der ligger indenfor og tæt på indvindingsoplande, er planlagt til solcelleanlæg, hvilket er mindre grundvandstruende end anlæggene, der bygges indenfor energiklyngen.

Kabeltracéer og gasledninger krydser fire indvindingsoplande, Ørum Vandværk A.m.b.a., I/S Kvorning Vandværk, Sjørring Vandværk og I/S Hammershøj Vandværk.

Der er to forhold som er væsentlige i forhold til placering af energiparken inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) og indvindingsoplande (IO), som der beskrives i grundvandsanalysen -

1. Placeringen er uhensigtsmæssig i forhold til grundvand,

da det er sammenfaldende med et OSD-område, hvor hydrologien og geologien resulterer i særligt sårbare grundvandsmagasiner. Risiko for forurening kan forebygges i høj grad ved at inkorporere forebyggende tiltag, hvor det er muligt. Dette er ikke nødvendigvis tilfældet ved de andre faktorer, som vejer for at placere energiklyngen ved Tjele.

2. Projektets fremtidige anvendelse vurderes at være mere grundvandstruende

end den eksisterende arealanvendelse, men risikoen for forurening af grundvandsressourcen vurderes at kunne forebygges ved ovenstående tekniske tiltag til beskyttelse af grundvandsressourcen.

Da strømningsvejende i og omkring den fremtidige energiklynge er kraftigt nedadrettede og at der tilmed ikke eksisterer lerdæklag, er både det øvre og det nedre grundvandsmagasin meget sårbart. Dette stiller særlige krav til at undgå unødigt nedsivning af overfladevand fra energiklyngen, samt at sikre og forebygge at uheld og spild med miljøfremmede stoffer der kan trænge ned til grundvandet. Opførelse af energiklyngen samt de omkringliggende solceller forventes på sigt at mindske grundvandets belastningen med nitrat og pesticider, da store landbrugsarealer omlægges til en kombination af solcelleanlæg og græsproduktion. Klimabetingede stigende nedbørsmængder giver øget grundvandsdannelse i dette område, såvel som i resten af landet. Desuden dannes grundvandet til de anvendte magasiner over et areal, som er væsentligt større end projektområdet. Det vurderes derfor, at grundvandsdannelsen er tilstrækkelig stor, selv ved en høj befæstelsesgrad indenfor energiklyngen, og at det dermed ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til at mindske befæstelsesgraden. Ved behov for indvinding af grundvand til energiklyngen, vurderes det, at grundvandsbehovet er lavt set ift. den tilgængelige grundvandsressource, og vil derfor ikke påvirke indvindingsoplande eller grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand negativt. Den samlede vurdering er derfor, at der kan planlægges for aktiviteten ved projektområdet, ved særlig fokus på implementering af tekniske tiltag og beredskabsplan til beskyttelse af grundvandsressourcen.

Det er ikke korrekt, at der anvendes pesticider på Tjele Gods' arealer, da dyrkningen er økologisk på de ca. 600 ha, som skal være energipark. Den anden lodsejer bidrager med 'hønningkrukken' på ca. 85 ha, som dyrkes konventionelt.

Viborg Kommune beskriver i Grundvandsredegørelsen 2024 at -

Viborg Kommune har i 2016 udarbejdet en indsatsplan for beskyttelse af grundvand/drikkevand i kommunen, som beskriver hvilke tiltag, der skal sikre den fremtidige drikkevandsressource for vandværkerne i kommunen, heriblandt Ørum og Tjele Hovedgård Vandværker.

Det fremgår af indsatsplanen, at der skal være særlig opmærksomhed i forhold til risiko for forurening af jord og grundvand ved planlægning indenfor OSD.

Grundvandets overordnede strømningsretning omkring projektområdet er fra syd mod nord, dvs. bort fra de aktive indvindingsboringer til Ørum Vandværk. Nedsivende vand fra projektområdet forventes derfor som udgangspunkt at strømme bort fra vandværkets indvindingsboringer. Der er dog stor vertikal strømning og dermed stor grundvandsdannelse i området, og store dele af nedsivende vand vil ende i grundvandsmagasinerne.

Endvidere beskriver Viborg Kommune at -

Arealet der ønskes udlagt til energiklyngen er placeret på et toppunkt i grundvandspotentialet, hvilket betyder, at der sker stor grundvandsdannelse i området. Grundvandspotentialet har en svag

gradient mod nord til Tjele Langsø. Den store grundvandsdannelse og mangel på naturlig beskyttende lerlag i området resulterer i sårbare grundvandsmagasiner.

Men der står endvidere at –

Det vurderes, på baggrund af de tilgængelige data, at der må forventes stor hydraulisk forbindelse mellem magasinerne (grundvand).

Der fortsættes i Grundvandsredegørelsen at -

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er alternative placeringer for det nye erhvervsramme, fordi energiparken kræver et stort sammenhængende areal, hvor erhvervsaktiviteterne placeres i nærhed til solcelle og vindmølleområdet, og der er ikke fundet plads til dette indenfor kommuneplanens eksisterende restrummelighed.

Alternative placeringer af energiparken blev ikke screenet i 2022, da Viborg Byråd behandlede den første ansøgning fra BioCirc. Det er først senere i forbindelse med øvrige VE anlæg, at der bliver screenet, men her var Energipark Tjele allerede forud blevet valgt som en placering ved Tjele. Vurdering af alternative landområder har ikke været under hensyn til den ny motorvejsføring vest for Viborg, hvor der ligger større industriområder. En udvidelse af industriområdet vest for Viborg havde også løst de trafikale belastninger af 754 daglige lastbilkørsel til biogasanlægget.

Viborg Kommune vurderer yderligere, at planlægningen ikke indebærer en væsentlig risiko for grundvandet, idet følgende tekniske tiltag fastlægges i kommuneplanrammen 06.E3.03_T115:

- 1. Parkeringspladser og kørearealer samt områder, hvor der oplagres eller håndteres olie, kemikalier eller andre forurenende stoffer, skal være befæstede med en tæt belægning med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning eller opsamling til efterfølgende behandling og anvendelse.*
- 2. Oplagspladser til forurenende stoffer skal indrettes således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand og grundvand. Områder eller opsamlingssump skal som minimum kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.*
- 3. Tilkørselsveje indenfor OSD skal sikres, således der ikke sker nedsivning af vejvand ved til- og frakørselsveje til erhvervsområdet. De tiltag Planloven giver mulighed for er indarbejdet i lokalplan nr. 618, som er udarbejdet sammen med dette kommuneplantillæg. På det grundlag vurderes, at planen er i overensstemmelse med statens interesser for beskyttelse af drikkevandsinteresser*

Grundvandsområdet fra Ørum til Hammershøj har en udstrækning, som er 13 km lang og 3 km bred. Der er 7 offentlige vandværker, som leverer grundvand til ca. 3800 borgere i området angivet ud fra kirkesogne.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har beskrevet at der skal være en miljøkonsekvensrapport for vandmiljøet i i J.nr. 2025-6320 den 25. februar 2025 (Ref JUSHA) ved opstilling af solceller.

Det fremgår af afgrænsningsnotatet, at solcelleanlæg kan risikere at udlede miljøfarlige forurenende stoffer, MFS i solcellerne

Der mangler miljøkonsekvensrapporter

- for solceller og transformeres indhold af MFS
- for vindmøller indehold af op til 1200 l gearolie, 370 l olie i et lukket svingningsdæmpningsmodul, 300 l hydraulikvæske og ca 600 l kølervæske
- for industriområdet i energiklyngen

Energiklyngen består af følgende anlæg:

- A. Anlæg til produktion af biogas
- B. Anlæg til produktion af brint (elektrolyse)
- C. Anlæg til produktion af e-metanol (katalyse)
- D. Anlæg til nyttiggørelse af digestat
- E. Græsproteinanlæg
- F. Transformerstation

Erhvervsrammen til energiklyngen skal kunne rumme en virksomhed (biogasanlægget og PtXanlæg) med særlige beliggenhedskrav og i miljøklasse 7.

Viborg Kommune konkluderer, at risikoen ved at placere energiklynge, solceller og vindmøller på OSD skal håndteres for de konkrete projekter i §25 tilladelsen.

Men da det ikke kan udelukkes, at der kan være en væsentlig påvirkning på grundvandsforekomster med MFS, jf. §8 i indsatsbekendtgørelsen, BEK nr 797 af 13/06/2023, skal dette indgå i miljøkonsekvensrapporten, også selvom konklusionen der måtte være, at det skal håndteres senere i det enkelte projekt. Den ny vandområdeplan for 2021-2027 indeholder opdaterede afgrænsninger og tilstandsvurderinger for vandområder.

Der er ikke foretaget en miljøkonsekvensvurdering af el-tracer fra Sjørring til Vinge/Tjele, da der foretages underboring af Vorning Å, som er en del af habitatområde N 30.

SGAV bemærker, at det i afgrænsningsnotatet fremgår, at realisering af bekendtgørelsen for statslige energipark potentielt kan have en påvirkning på vandkvaliteten i nærliggende vandløb i en afstand op til 1 km fra projektområdet.

Det er ikke lovligt, som der beskrives i Kommuneplantillægget at der til dækning af en del af vandforbruget i energiklyngen, herunder Power-toX-anlæg skal dækkes ved vand fra en markvandingsboring DGU 57.1045. Denne forventes at kunne forsyne med op til 125.000 m³ vand om året under denne nuværende indvindingstilladelse, som er en tilladelse til boring mhp. markvanding.

I forsalg til lokalplan nr. 618 beskrives at –

Landsplanlægning og Beskyttelse af vandmiljøet

Lokalplanområdet er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt I – Jylland og Fyn. Området ligger i Hovedvandopland 1.2 Limfjorden / 1.5 Randers Fjord.

Der er flere mindre søer inden for lokalplanområdet, men der findes ingen målsatte vandområder inden for lokalplanområdet.

I forbindelse med lokalplanen vurderes det, at energiklyngen potentielt berører det målsatte vandløb Engdal Bæk (o6975) som er et tilløb til Tjele Langsø samt Vorning Å (o8853_e), som er afløb fra Tjele Langsø. Vorning Å har desuden tilløb fra Vinge Møllebæk (o6989 og o8853_f med tilløb fra Afløb Vinge Gård o7005). Alle vandløb er en del af Skals Å-systemet beliggende i hovedopland Limfjorden.

Afgrænsningen af de potentielt påvirkede vandløb er foretaget ud fra en vurdering af særligt energiklyngens direkte og indirekte påvirkning af de enkelte vandløb på grundlag af lokalplanområdets afgrænsning og håndteringen af overfladevand. Det kan derfor umiddelbart afvises, at andre vandløb kan blive påvirket.

Derudover vurderes de målsatte søer i en afstand af 15 km fra energiklyngen potentielt at blive påvirket. Afgrænsningen af de potentielt påvirkede søer er foretaget ud fra en vurdering af særligt energiklyngens direkte og indirekte påvirkning af de enkelte søer på grundlag af lokalplanområdets udbredelse, emissioner og udledningen af overfladevand herfra.

Overfladevand fra energiklyngen håndteres i nedsivningsanlæg med kontrolleret overløb til Tjele Langsø. Den naturlige afstrømning fra området med energiklyngen til Vinge Møllebæk vil blive afbrudt og ændret fremover. Der vurderes ikke at ske en påvirkning af nationalt specifikke stoffer eller den kemiske tilstand, da der udelukkende er tale om en reduktion af vandløbsoplandet og ingen risiko for tilførsel af miljøfremmede stoffer.

Der forventes ikke negative påvirkninger af søer, og for Tjele Langsø kan der være tale om en lille positiv effekt, da den samlede tilførsel af næringsstoffer til Tjele Langsø reduceres, fordi der inddrages dyrket landbrugsareal til energiklyngen.

Sammenfattende vurderes det, at energiklyngen ikke vil føre til tilstandsforringelse eller hindring af målopfyldelse for de potentielt påvirkede søer og vandløb. Påvirkningen af vandmiljøet er behandlet i miljøvurderingens kapitel 13.

Vand: regnvandsbassiner og nedsivningsanlæg til Tjele Langsø -

I Miljørapporten kapitel 13 beskrives påvirkningen af målsatte søer, vandløb, kystvand og grundvandsforekomster.

Lokalplansforslaget omfatter både fase 1 (biogasanlæg mv.) og fase 2 (PtX anlæg mv.), mens projektet kun omfatter fase 1. På side 302 beskrives -

Som en del af planerne og projektet etableres et nedsivningsanlæg til nedsivning af overfladevand fra energiklyngen, med overløb til Tjele Langsø.

SGAV har fastslået at der ikke må terrænreguleres i landskabet, men i miljørapporten beskrives videre at -

I starten af anlægsfasen afrømmes jord og terrænet reguleres inden for energiklyngen, så veje og bygninger, med mere, kommer til at ligge rigtigt i forhold til planlagte færdigkoter.

Der udgraves til afvandings- og spildevandsledninger. I anlægsfasen kan der blive behov for at bortlede vand til nedsivning på terræn ved behov for tørholdning i forbindelse med grundvandssænkning og ledningsgrave. Når jordoverfladen er reguleret, og afvandingssystemet er færdigt, starter opbygningen af serviceveje og belægninger på opholdsarealerne. Under hele energiklyngen etableres en tæt membran, der skal forhindre nedsivning til grundvandet.

Videre beskrives opbygning af flere regnvandsbassiner dels uden for OSD, men for energiklyngen ligger regnvandsbassinerne på OSD. På side 302 -

Det vurderes, at der i fase 1 vil forekomme to udledninger om året. Overfladevandet vil bestå af regnvand med lave koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer og næringsstoffer.

Konklusivt vil regnvandsbassinerne og rørledningen være underdimensionerede, når der udledes overfladevand til Tjele Langsø. Bassinerne vil kunne medføre lugt- og insektgener, og udledningen vil medføre en forurening af Tjele Langsø.

Regnvandsbassinerne skal indrettes som vådbassiner i overensstemmelse med Faktablad om dimensionering af våde regnvandsbassiner fra Aalborg Universitet. Regnvandsbassinerne skal ifølge vilkår 8 dimensioneres til maksimalt ét overløb hvert femte år, men det står i modsætning til, at der beskrives 2 overløb pr. år.

I miljørapporten side 312 er gennemgået tilstandsvurdering af de økologiske kvalitetselementer og den kemiske tilstand for målsatte søer, der potentielt påvirkes af energiklyngen i området. Tjele Langsø er i samlet dårlig økologisk tilstand, og dette er i kontrast til at målsætningen er god økologisk tilstand. På side 310 er den samlede økologiske tilstand for Vinge Møllebæk også dårlig, og målsætningen er også her god økologisk tilstand.

Kvalitetselementerne, der giver anledning til dårlig tilstand, deres målte værdier, miljøkvalitetskravet (MKK) eller kravværdien og årstallet for målingen, fremgår af Tabel 13-3 herunder for alle målsatte søer i dårlig økologisk tilstand.

Der vil også være emission af røggasser idet der på s. 304 beskrives -

Emission af røggasser fra anlægget kan give anledning til deposition af en række stoffer på vandfladen på Tjele Langsø.

Miljømål skal jf. Indsatsbekendtgørelsen for overfladevandområder og grundvandsforekomster forebygge forringelse af tilstanden og sikre at de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområdet og grundvandsforekomster, ikke forhindres.

Tjele Langsø samt en række andre søer kan også påvirkes af nedfald (deposition) af stoffer fra luften, som stammer fra afbrænding af biomasse i varmeanlægget. Der foretages en vurdering baseret på beregnede emissionsdata for de søer der ligger nærmere end 15 km fra udledningspunktet jævnfør anbefaling fra Miljøstyrelsen, se Figur 13-3 (side 307 i Miljørapporten).

I anlægsfasen skal der nedgraves flere kabler som forbindelse til/fra energiklyngen. Ved anlæg af kabel i et af kabelkorridorerne skal der ske underboring under Vorning Å. Underboring kan medføre utilsigtede udslip af boremudder.

I driftsfasen flyttes overfladevand fra energiklyngen på tværs af vandskel. Projektområdet for energiklyngen afvander under de eksisterende forhold til Vinge Møllebæk, men i driftsfasen vil overfladevand fra projektområdet blive ledt til lokal nedsivning med kontrolleret overløb til Tjele Langsø. Flytning af vand over vandskel kan potentielt påvirke vandføringen i Vinge Møllebæk.

På baggrund af projektets begrænsede påvirkninger på målsatte vandløb og afstanden til kystvandområdet, Hjarbæk Fjord (158), beliggende mere end 40 km nedstrøms projektområdet, vurderes det, at en påvirkning af kystvandområder ikke vil være målbar i kystvandområdet.

Side 356 i miljørapporten angiver en oversigt over forurenende stoffer i nedsivningsvandet.

Der er udarbejdet en bruttoliste (se Tabel 13-26) over de relevante stoffer som kan forventes at være i udledningsvandet fra Energiklyngen.

- Næringsstoffer: Kvælstof (N), Phosphor (P)
- Tungmetaller: Cadmium, filt. Cadmium, total Chrom, filt. Chrom, total Kobber, filt. Kobber, total Nikkel, filt. Nikkel, total Zink, filt. Zink, total
- PAH-forbindelser: Acenaphthen, Fluoren, Phenanthren, Fluoranthren, Pyren, Benz(a)pyren, Benzo(b+j+k)fluoranthene, Indeno(1,2,3-cd)pyren, Benzo(g,h,i),perylene, Naphthalen
- Phthalater: DBP, BBP, DEHP, DEHA
- Phenol: Bisphenol A, Nonylphenol

Videre beskrives på side 357 at -

Infiltrationen af vand sker lodret gennem den umættede zone til grundvandet, hvor det både fortyndes horisontalt og vertikalt med det eksisterende grundvand.

Viborg Kommune har ikke foretaget en miljøkonsekvensvurdering i forbindelse udledning af overfladevand fra energiklynge og vejnet til habitatområderne Tjele Langsø (N33) og Skals Å, Lovns bredning og kystvandområdet Hjarbæk Fjord (N30), emission af røggasser som ved nedfald af stoffer fra luften kan påvirke Tjele Langsø og nærliggende søer samt flytning af vandskel, der kan påvirke Vinge Møllebæk, som er habitatnatur (N33).

Desuden skal Viborg Kommune forelægge sagen for EU, som kan give udtalelser om de påvirkninger, der kan være på habitatområderne.

På det foreliggende har Viborg Kommune i miljørapporten ikke anvendt Forsigtighedsprincippet over for Natura 2000-områderne N33 og N30, og de påvirkninger der er beskrevet.

Viborg Kommune skal vurdere, om det kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke området i forhold til oversvømmelser og/eller badevandskvalitet. Hvis en sådan påvirkning på baggrund af objektive kriterier ikke kan udelukkes, skal der gennemføres en nærmere konsekvensvurdering. Denne vurdering skal omfatte alle aspekter af projektet, som kan påvirke den omhandlede lokalitet, og vurderingen skal udføres på baggrund af den bedste videnskabelige viden på området. Der kan således kun gives tilladelse til et projekt, såfremt det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke har skadelige virkninger på det omhandlede områdes integritet.

Viborg Kommune har ikke i tilstrækkelig grad sikret, at der i tilladelsen er fastsat vilkår, der sikrer, at udledningen ikke vil kunne medføre en forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål for Tjele Langsø. Kommunen har i det væsentlige henholdt sig til, at der er stillet vilkår om rensning af det udledte tag- og overfladevand samt vejvand via regnvandsbassiner, der er i overensstemmelse med BAT, men kommunen har ikke forholdt sig til, om der skal stilles strengere vilkår i tilladelsen for at nedbringe den forventede koncentration af forurenende stoffer til et acceptabelt niveau.

Det bemærkes i denne forbindelse, at tag- og overfladevandet må forventes at indeholde bly og zink.

Regnvandshåndtering, afvanding af energiklynge og grundvandssænkning samt påvirkning af Vinge Møllebæk -

Vinge Møllebæk er en del af Natura 2000 - området, N33.

Der findes flere våde naturtyper seglmos, ask og el, rigkær og kildevæld, som er afhængig af vandtilløbet. En reduktion af vandtilløb til dette område vil påvirke naturtyperne og beskrives i bilagene:

Bilag 7 - Grundvandssænkning ved vindmøller i Energipark Tjele, Bilag 8 - Afvanding af energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge samt Bilag 23 - Regnvandshåndteringsrapport for energiklynge ved Vinge.

I bilag 23 er der beskrevet regnvandshåndtering og på side 28 er det angivet at –

Oplandet for energiklyngen afskærer de eksisterende strømningsveje jf. figur 9.2.

For supplerende opgørelse af påvirkning i fht. Vinge Møllebæk henvises til Miljøkonsekvensrapporten for området.

I Miljørapporten under Biodiversitet (14.5.5) – Påvirkning af § 3 beskyttet natur ved håndtering af overfladevand beskrives at –

Projektområdet ligger inden for oplandet for den øvre del af Vinge Møllebæk. Håndtering af overfladevand i projektet vil medføre, at der afstrømmer mindre vand til Vinge Møllebæk, hvilket kan påvirke vandføringen i det beskyttede vandløb og tilstanden af nærliggende våde naturtyper.

Ved at overfladevand flyttes på tværs af vandskel, og enten benyttes indenfor klyngen eller ledes til nedsivningsbassiner ved Hobro Landevej, vil mængden af afledt vand til Vinge Møllebæk reduceres. Vinge Møllebæk og omkringliggende våde naturtyper har en høj sårbarhed, der ofte er afhængige af en stabil vandtilførsel, og selv små ændringer i hydrologien kan medføre store ændringer i deres økologiske funktion. Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af beskyttede vandløb, udover sædvanlig vedligeholdelse. Vandløbet er desuden målsat til god økologisk tilstand.

Den geografiske udbredelse er regional, da ændringer i hydrologien indenfor fase 1 af projektet, kan ændre på vandføring langt væk. Varigheden er lang (30 år).

SGAV bemærker, at –

det i afgrænsningsnotatet fremgår, at realiseringen af bekendtgørelsen potentielt kan have en påvirkning på vandkvaliteten i nærliggende vandløb i en afstand op til 1 km fra projektområdet. Vurderingen skal ligeledes indeholde en redegørelse for indirekte påvirkninger på nedstrømsliggende målsatte vandløbsstrækninger, som vil kunne blive berørt.

Der er ikke foretaget en miljøkonsekvensvurdering af denne ændring af vandtilløbet til Vinge Møllebæk. Der kan kun gives tilladelse til et projekt, såfremt det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke har skadelige virkninger på det omhandlede områdes integritet.

Viborg Kommune har ikke i tilstrækkelig grad sikret, at der i tilladelsen er fastsat vilkår, der sikrer, at udledningen ikke vil kunne medføre en forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål for Vinge Møllebæk. Forsigtighedsprincippet er ikke anvendt.